

№1 М.Әуезов атындағы жалпы орта мектебі

Педагог психолог Еспанов Б.К.

9-сынып оқушыларының қызығушылығы мен қабілетін анықтау, мамандыққа икемділігін диагностикалау.

Мамандық таңдау бұл адам өміріндегі маңызды, қиын және жауапты қадам.

Оқушыларға кәсіби бағдар беру және болашақ мамандығын анықтап алуға ықпал жасау- мектеп алдында тұрған міндеттердің бірі. Мектеп оқушыларының мамандық таңдауда дұрыс бағыт алу мәселесі мектептің психологиялық қызмет аясында жүргізілетін аса жауапты да маңызды жұмыстарының бірі.

Мектеп жасындағы жасөспірімдерге өзінің болашағын таңдауға келгенде көп ықпал ететін ата-ана, ұстазбен қатар мектеп психологтары да өз үлестерін тигізеді.

Кәсіптік бағдар бойынша мектептің практикалық жұмысы кезіндегі көкейтесті сұрақтар; оқушыларға кәсіптік айқындалуы кезінде қалай көмек көрсету, олардың икемділіктерін адекваталық психологиялық әдістер бойынша қалай анықтау керек? Төменде 9- сынып оқушыларымен кәсіптік диагностиканы жүргізу мүмкіндіктерін келтіреміз. Арнайы кәсіптік мүмкіндіктері құрылымында адамдардың төмендегі сапалары, қызығушылықтары, қажеттілігі, мотивтері, икемділіктері және жеке өзінің қасиеттері оның басты компоненттері болып табылады. Оқушылардың кәсіби бағытын, қызығушылықтарын анықтау барысында»Қызығушылықтар картасы», Дж.Голландтың «Мамандыққа икемділікті анықтау» сауалнамасы, Е.А.Климовтың «ДДС» сауалнамасы, «Мамандық таңдау мотивін анықтау» әдістері алынып, әр оқушыға жеке зерделеу қорытындылары шығарылады. Диагностикалау барысы аяқталған соң ата-аналарын сауалнама нәтижелерімен таныстырып, түсіндірме жұмыстары жүргізіледі. Мектептің әдістемелік кеңесінің шешімімен құрылған сараптау комиссиясының қатысуымен оқушылармен жеке сөйлесу нәтижелеріне сәйкес, олардың ата-аналары мен сынып жетекшілерінің пікірлерін ескеру арқылы бағытқа бөлінеді.

ХАТТАМАСЫ.

Мерзімі: 11.04.2019ж.

Тақырыбы: Е.А. Климов «ДДС»

Мақсаты: Кәсіби бағдар беру жұмысын ұйымдастыру барысында оқушылардың қай салада қызмет атқаруға ниетін ескеруге арналған қызығушылықтарының картасын жасау.

Әдісі: Сауалнама.

Ұйымдастырушы: Психолог.

Қатысушы: 9 «Д» сынып

Оқушы саны: 26

Орындау ережесі: Оқушыларға сауалнамалар таратылып, орындау ережесі түсіндірілді. Е.А.Климов.Нәтижесі: Е.А.Климов сауалнамасының нәтижесі бойынша

Мамандық типтері	Қызығушылығы өте жоғары	
	Оқушы саны	%
Адам-табиғат	1	5
Адам-техника	4	17
Адам-адам	18	65
Адам-белгілеу жүйесі	2	18
Адам-көркем-бейне	1	5
Барлығы	26	100

Д. Голланд сауалнамасы бойынша

Жеке тұлғаның кәсіптік типтері	Қызығушылығы өте жоғары	
	Оқушы саны	%
Реалистік тип	5	18
Кеңселік тип	2	10
Әлеуметтік тип	13	48
Тапқыр тип	4	14
Артистік тип	2	10
Барлығы	26	100

Қызығушылықтар картасы бойынша оқушылардың 17-сі, яғни 68 пайызының қызығушылығы математикалық-жаратылыстану пәндеріне басым екендігі, ал оқушылардың 9-ы, яғни 32 пайызының қызығушылығы қоғамдық-гуманитарлық пәндеріне басым екендігі анықталды.

1. Математикалық-жаратылыстану пәндеріне бейім оқушылар:

Айтбай О., Абдиқаримұлы А., Байжанова А., Батырова А., Дастан А., Қожахмет А., Маханбет А., Мекенбай Ұ., Нұрман Қ., Нарзулла Н., Пердебай Алинұр, Пердебай Айдана, Рысмұрат Г., Сағимбек А., Сарсенбаева З., Хали Н., Хакмирган Ф.,

2. Қоғамдық-гуманитарлық пәндеріне бейім оқушылар:

Балтабайқызы Д., Алшынбаев Е., Амангелді А., Бердібек Н., Жаббар Б., Төлебек С., Шынтан Р., Пайзулла Б., Зұлпыхар А.

Ұсыныстар:

- Оқушылардың кәсіптік қалыптасуына байланысты педагогикалық-психологиялық тренинг сабақтар өткізу.
- Мамандықтар жайлы толық ақпараттар беру сынып жетекшілеріне ұсынылады.

Педагог- психолог:

Б.Еспанов

Сынып жетекші:

Ж.Айжанова

**№1 М.Әуезов атындағы жалпы орта мектебі 9 «Д» -сынып оқушыларының кәсіби бағыттылығы бойынша
алынған сауалнамалардың қорытындысы.**

№	Оқушының аты – жөні	Темпераменті	Голомшток сауалнамасы бойынша қызығушылығы жоғары бағыттары	Е.А.Климовтың Даралап - диагностикалау сауалнамасының қорытындысы бойынша мамандық типтері	Д.Голландтың мамандыққа икемділікті анықтау
1	Айтбай Оралбек	Флегматик	Әскери	Адам-адам	Әлеуметтік тип
2	Алшынбаев Ертай	флегматик	Журналист	Адам-адам	Реалистік тип
3	Амангелді Айдана	Сангвиник-флегматик	Мұғалім	Адам-адам	Әлеуметтік тип
4	Абдикаримұлы Ахмет	Сангвиник-флегматик	Медицина	Адам-адам	Әлеуметтік тип
5	Байжанова Айгуль	Сангвиник-флегматик	Биология	Адам-адам	Реалистік тип
6	Балтабайқызы Динара	флегматик	Шет тілі	Адам-таңбалар жүйесі	Әлеуметтік тип
7	Батырова Ажар	флегматик	Спортшы	Адам-адам	Реалистік тип
8	Бердібек Нұрсұлтан	Сангвиник-флегматик	Әдебиетші	Адам-таңбалар жүйесі	Артистік тип
9	Дастан Алтынсара	Флегматик-сангвиник	Физика	Адам-адам	Әлеуметтік тип
10	Жаббар Бақдаулет Г	Сангвиник-флегматик	Суретші	Адам-техника	Тапқыр тип
11	Зұлпыхар Асия Г	сангвиник	Артист	Адам-таңбалар жүйесі	Әлеуметтік тип
12	Қожахмет Аязан	флегматик	Спортшы	Адам-адам	Кеңселік тип
13	Маханбет Айғаным	Сангвиник	Медицина	Адам-адам	Кеңселік тип
14	Мекенбай Ұлықпан	Флегматик	Биология	Адам-адам	Реалистік тип
15	Нұрман Құрбанбек	Сангвиник-флегматик	Физика	Адам-адам	Тапқыр тип
16	Нарзулла Нұржігіт	Флегматик-сангвиник	Медицина	Адам-табиғат	Әлеуметтік тип
17	Пердебай Алинұр	Флегматик	Полиция	Адам-техника	Тапқыр тип
18	Пердебай Айдана	Сангвиник-флегматик	Биология	Адам-техника	Әлеуметтік тип
19	Рысмұрат Гүлшат	Флегматик	Медицина	Адам-табиғат	Әлеуметтік тип
20	Сагимбек Арман	Сангвиник	Спортшы	Адам-таңбалар жүйесі	Әлеуметтік тип
21	Сарсенбаева Зере	Сангвиник	Спортшы	Адам-техника	Артистік
22	Төлебек Сымбат	Сангвиник-флегматик	Журналистика	Адам-адам	Әлеуметтік тип
23	Хали Нұржан	Флегматик-сангвиник	Медицина	Адам-адам	Әлеуметтік тип
24	Хагмирған Фаузия	Флегматик	Биология	Адам-адам	Әлеуметтік тип
25	Шынтан Рысдаулет	Сангвиник-флегматик	Артист	Адам-адам	Реалистік тип
26	Пайзулла Бақберген	Сангвиник	Мұғалім	Адам-адам	Тапқыр тип

Педагог-психолог:

Б.Еспанов

Сынып жетекшісі:

Ж.Айжанова

№1 М.Әуезов атындағы жалпы орта мектебі 9 «Д» сынып оқушыларының Е.А.Климовтың «ДДС» сауалнамасының қорытындысы.

Мамандық типтері	Қызығушылығы өте жоғары	
	Оқушы саны	%
Адам-табиғат	1	5
Адам-техника	4	17
Адам-адам	18	65
Адам-белгілеу жүйесі	2	18
Адам-көркем-бейне	1	5
Барлығы	26	100

№1 М.Әуезов атындағы жалпы орта мектебі 9 «Д» сынып оқушыларының Д.Голландтың мамандыққа икемділікті анықтау сауалнамасының қорытындысы

Жеке тұлғаның кәсіптік типтері	Қызығушылығы өте жоғары	
	Оқушы саны	%
Реалистік тип	5	18
Кеңселік тип	2	10
Әлеуметтік тип	13	48
Тапқыр тип	4	14
Артистік тип	2	10
Барлығы	26	100

9 «Д» сынып оқушыларының қызығушылық бағытының мониторингі

